

Total number of printed pages-28

4 (Sem-6/CBCS) RE 5/6/7/8

2024

COMMERCE

(Regular Elective)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-E

✓ **(International Business)**

Paper : COM-RE-6056

OPTION-F

**(Office Management and
Secretarial Practice)**

Paper : COM-RE-6066

OPTION-G

✓ **(Fundamentals of Investment)**

Paper : COM-RE-6076

OPTION-H

(Consumer Affairs and Customer Care)

Paper : COM-RE-6086

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-E

(International Business)

Paper : COM-RE-6056

1. Answer questions from the following:

1×10=10

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ পৰা উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by TRIPS ?

TRIPS ৰ অৰ্থ কি?

(b) What is FTA ?

FTA মানে কি বুজা?

(c) In which year UNCTAD was established ?

কোন চনত UNCTAD স্থাপিত হৈছিল?

(d) What is FEMA ?

FEMA বুলিলে কি বুজা?

(e) In which year the World Bank started operation ?

কোন চনত বিশ্ববেংকৰ কাম কাজ আৰম্ভ হয়?

(f) What do you mean by 'Turnkey projects' ?

'Turnkey projects' ৰ অৰ্থ লিখা।

- (g) Define quota.
কোটাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (h) Write the full form of 'ASEAN'.
'ASEAN' ৰ সম্পূৰ্ণ নাম লিখা।
- (i) What is special 'economic zone' ?
বিশেষ আৰ্থিক জ'নৰ অৰ্থ লিখা।
- (j) Write the full meaning of 'NAFTA'.
'NAFTA' ৰ সম্পূৰ্ণ নাম লিখা।

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention *two* factors responsible for International Business.
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ সৃষ্টিৰ দুটা উপাদানৰ নাম লিখা।
- (b) What is regional trade ?
আঞ্চলিক বাণিজ্য বুলিলে কি বুজা?
- (c) Mention *two* limitations of the Theory of National Competitive Advantage.
National Competitive Advantage তত্ত্বৰ দুটা সীমাবদ্ধতা লিখা।
- (d) Define Global Business Environment.
গোলকীয় বাণিজ্য পৰিবেশৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) What is Economic Grouping ?
আৰ্থিক সমষ্টি বুলিলে কি বুজা?

3. Answer the following questions : (**any four**)
(in about **200** words) 5×4=20

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ ২০০ শব্দৰ ভিতৰত
উত্তৰ দিয়া :

- (a) Distinguish between International Business and Domestic Business.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্য আৰু দেশীয় বাণিজ্যৰ মাজত
পার্থক্য লিখা।

- (b) Mention the complexities of International Business.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ জটিলতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (c) Mention the limitations of Comparative Advantage Theory.

Comparative Advantage Theory ৰ
সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (d) Mention the functions of WTO.

WTO ৰ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

- (e) What are the objectives of 'GATT' ?

'GATT' ৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? উল্লেখ কৰা।

- (f) What are the disadvantages of outsourcing ?

Outsourcing ৰ অসুবিধাসমূহ কি কি? উল্লেখ কৰা।

4. Answer **any four** questions : 10×4=40

যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss various modes of entry into International Business.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্তিৰ বিভিন্ন উপায়সমূহ আলোচনা কৰা।

(b) What is Globalization ? Discuss its features and importance on World Economy.

বিশ্বায়ন বুলিলে কি বুজা? বিশ্ব অর্থনীতিত ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(c) What do you mean by commercial policy ? Discuss its various instruments.

বাণিজ্যিক নীতি বুলিলে কি বুজা? বাণিজ্যিক নীতিৰ বিভিন্ন আহিলাসমূহ (instruments) আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the role of IMF in Indian Economy.

ভাৰতৰ অর্থনীতিত IMF ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(e) What is Foreign Exchange Market ? Discuss its participants and functions.

বৈদেশিক বিনিময় বজাৰ বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ অংশগ্রহণকাৰী সংস্থা বা প্রতিষ্ঠান আৰু লগতে কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

(f) What is Foreign Direct Investment ?
Discuss its various types.

‘FDI’ বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the various sources of
International Business Finance.

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ বিভিন্ন বিত্তীয় উৎসসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) Write short notes of the following :
(any two)

যিকোনো দুটাৰ চমু টোকা লিখা :

(i) UNCTAD (আংটাড)

(ii) ASEAN (এছিয়ান)

(iii) Franchising (ফ্ৰেনচাইজিং)

OPTION-F

(Office Management and Secretarial Practice)

Paper : COM-RE-6066

1. Answer the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(i) The act of collecting, processing, storing and distributing information comprise the function of _____. (Fill in the blank)

তথ্য সংগ্ৰহ, প্ৰক্ৰিয়াকৰণ, সংৰক্ষণ আৰু বিতৰণ কৰা কাৰ্য্যত _____ কাৰ্য্য অন্তৰ্ভুক্ত থাকে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(ii) Filing provider no evidence for future.
(State True or False)

ফাইলিংয়ে ভৱিষ্যতৰ বাবে কোনো প্ৰমাণ প্ৰদান নকৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(iii) What is the full form of E.&O.E. ?

E.&O.E. ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

(iv) Business mail consists of :

ব্যৱসায়িক ডাকসমূহত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে :

(a) incoming mail

আগত ডাক

(b) outgoing mail

বহিৰ্গমনকাৰী ডাক

(c) interdepartmental mail

আন্তঃবিভাগীয় ডাক

(d) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

(v) Form control is necessary to prevent misuse of forms in an office.

(State True **or** False)

কাৰ্যালয়ত প্ৰপত্ৰৰ অপব্যৱহাৰ প্ৰতিহত কৰিবলৈ প্ৰপত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰয়োজন।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(vi) What is the popular name for the photocopying machine ?

ফটোকপি কৰা যন্ত্ৰটোৰ জনপ্ৰিয় নাম কি?

(vii) Which of the following is a paper book used to record bank transactions on a deposit account ?

নিম্নলিখিত কোনখন হৈছে জমা একাউন্টত বেঙ্ক লেনদেন ৰেকৰ্ড কৰিবলৈ ব্যৱহৃত এখন কাগজ পুথি?

(a) Cheque book (চেক বহী)

(b) Pass book (পাছ বুক)

(c) KYC document (কেৱাইচি দস্তাবেজ)

(d) ATM card (এটিএম কাৰ্ড)

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো লিখা)

(viii) What is voice-mail communication ?

ভইচ মেইল যোগাযোগ কি?

(ix) Personal secretaries do not engage in routine office duties like typing.

(State True **or** False)

ব্যক্তিগত সচিবসকলে টাইপ কৰাৰ দৰে নিয়মীয়া কাৰ্যালয়ৰ দায়িত্বত জড়িত নহয়। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(x) What is the full form of NEFT ?

NEFT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

2. Answer the following : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(i) State *two* objectives of office mechanization.

কাৰ্যালয় যান্ত্ৰিককৰণৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(ii) Mention *two* essentials of a good indexing system.

এটা ভাল সূচী প্ৰণালীৰ দুটা অত্যাৱশ্যকীয় কথা উল্লেখ কৰা।

(iii) Briefly explain *two* advantages of standardising stationery in office.

কাৰ্যালয়ত ষ্টেচনেৰী মানক কৰাৰ দুটা সুবিধা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(iv) Mention *two* advantages of a dictating machine.

শ্ৰুতলিপি যন্ত্ৰৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

(v) Briefly explain the meaning of webcasting.

ৱেবকাষ্টিংৰ অৰ্থ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

Answer **any four** of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Explain the administrative management functions of a modern office.

আধুনিক কাৰ্যালয় এটাৰ প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থাপনা কাৰ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Explain the objectives of form control in office management.

কাৰ্যালয় ব্যৱস্থাপনাত প্ৰপত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ উদ্দেশ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) Explain the essential qualifications of an office manager.

এজন কাৰ্যালয় পৰিচালকৰ প্ৰয়োজনীয় অৰ্হতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(iv) Explain the purpose of an asset register.

সম্পত্তি পঞ্জী এখনৰ উদ্দেশ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(v) Explain the qualifications for appointment of a personal secretary.

এজন ব্যক্তিগত সচিবৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য অৰ্হতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(vi) Briefly describe the main types of classification commonly used for filing.

নথি সংৰক্ষণৰ বাবে সচৰাচৰ ব্যৱহৃত শ্ৰেণী বিভাজনৰ মুখ্য প্ৰকাৰবোৰ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer **any four** of the following :

10×4=40

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) The office plays an important role for the functioning of any organisation. Explain the statement.

কাৰ্যালয়টোৱে যিকোনো সংগঠনৰ কাম-কাজৰ বাবে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। বিবৃতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) Discuss the meaning and principles of forms design. 3+7=10

প্ৰপত্ৰ ৰচনাৰ অৰ্থ আৰু নীতিবোৰ আলোচনা কৰা।

(iii) Explain the procedure involved in handling of incoming and outgoing mails. 5+5=10

আগত আৰু বহিৰ্গমনকাৰী ডাকসমূহ সঞ্চালন কৰাৰ সৈতে জড়িত প্ৰক্ৰিয়াটো বৰ্ণনা কৰা।

(iv) Describe the concept of selection of stationery. Also discuss the purchase procedure of stationeries for an office. 3+7=10

3+7=10

ষ্টেচনেৰী বাছনি কৰাৰ ধাৰণাটো বৰ্ণনা কৰা। লগতে এটা কাৰ্যালয়ৰ বাবে ষ্টেচনেৰী ক্ৰয় প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (v) Discuss the merits and demerits of office mechanisation. 5+5=10

কাৰ্যালয় যান্ত্ৰিককৰণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

- (vi) Discuss the significance of various types of bank accounts operated in Indian offices.

ভাৰতীয় কাৰ্যালয়ত পৰিচালিত বিভিন্ন বেংক একাউন্টৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

- (vii) Describe the various duties and responsibilities of a personal secretary.

5+5=10

এজন ব্যক্তিগত সচিবৰ বিভিন্ন কৰ্তব্য আৰু দায়িত্ব বৰ্ণনা কৰা।

- (viii) Discuss the advantages and disadvantages of a decentralised filing system. 5+5=10

বিকেন্দ্ৰীকৃত নথি সংৰক্ষণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাবোৰ আলোচনা কৰা।

OPTION-G

(Fundamentals of Investment)

Paper : COM-RE-6076

1. Answer the following as directed :

1×10=10

নিৰ্দেশানুযায়ী তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Employment of funds with the aim of achieving additional income is known as _____. (Fill in the gap)

অতিৰিক্ত আয় উপাৰ্জনৰ লক্ষ্য আগত ৰাখি কৰা পুজিৰ নিয়োগক ____ বুলি জনা যায়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) Investment (বিনিয়োগ)

(ii) Speculation (ফটকা ব্যৱসায়)

(iii) Gambling (জুৱা খেল)

(iv) None of the above (ওপৰৰ এটাও নহয়)

(b) Which of the following is not a constituent of money market ?

তলৰ কোনটো মুদ্ৰা বজাৰৰ উপাদান নহয় ?

(i) Call money market (তলবী মুদ্ৰা বজাৰ)

(ii) Acceptance market (স্বীকৃতি বজাৰ)

(iii) Share market (অংশ বজাৰ)

(iv) Bills market (বিল বজাৰ)

(c) Who controls the capital market in India ?

ভাৰতত কোনে পুজি বজাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে ?

(i) SEBI

(ii) RBI

(iii) IRDA

(iv) All of the above (ওপৰৰ সকলো)

(d) Systematic risk is –

প্ৰণালীবদ্ধ ক্ষতিশংকা —

(i) Uncontrollable (অনিয়ন্ত্ৰিত)

(ii) Controllable (নিয়ন্ত্ৰণযোগ্য)

(iii) Avoidable (পৰিহাৰযোগ্য)

(iv) Voidable (বাতিলযোগ্য)

(e) “Fundamental analysis evaluates the intrinsic value of a security.”

Whether the statement is true **or** false.

“মৌলিক বিশ্লেষণে প্ৰতিভূতি পত্ৰ এখনৰ অন্তৰ্নিহিত মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰে।”

উক্তিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ।

(f) Efficient market hypothesis theory developed by which of the following ?

কাৰ্যকৰী বজাৰ ধাৰণা তত্ত্বটো তলৰ কোনে বিকশিত কৰিছিল ?

(i) Eugene Fama (ইউসেন ফামা)

(ii) Miller (মিলাৰ)

(iii) Mark Linter (মার্ক লিনটাৰ)

(iv) Marshall (মাৰ্ছাল)

(g) In which year SEBI was established as a non-statutory body ?

কোন চনত SEBI ক অ-বিধিবদ্ধ সংস্থা হিচাপে প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল?

(i) 1987 (১৯৮৭)

(ii) 1988 (১৯৮৮)

(iii) 1989 (১৯৮৯)

(iv) 1990 (১৯৯০)

(h) Zero coupon bond is also known as –

জিৰ' কুপন বণ্ডক জনা যায় —

(i) Deep discount bond

ডিপ ডিসকাউন্ট বণ্ড

(ii) Convertible bond

পৰিবৰ্তনযোগ্য বণ্ড

(iii) Inflation-indexed bond

মুদ্রাস্ফীতি-সূচাংক বণ্ড

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(i) Which of the following is the oldest stock exchange in India ?

তলৰ কোনটো ভাৰতৰ পুৰনি ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ ?

(i) Calcutta Stock Exchange

কলিকাতা ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ

(ii) Bombay Stock Exchange

বম্বে ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ

(iii) Ahmedabad Stock Exchange

আহমেদাবাদ ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ

(iv) Guwahati Stock Exchange

গুৱাহাটী ষ্টক বিনিময় কেন্দ্ৰ

(j) Write the full form of SENSEX.

SENSEX ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

2. Answer the following questions in about 50 words each : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰে প্ৰায় ৫০টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ কৰা :

(a) Give the meaning of stock market.

ষ্টক বজাৰৰ অৰ্থ লিখা।

(b) What is Nifty-fifty ?

Nifty-fifty কি ?

(c) Write *two* features of bonds.

বগুৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Mention the name of *two* credit rating agencies operating in India.

ভাৰতত কাৰ্যকৰি থকা দুটা ক্রেডিট ৰেটিং এজেন্সীৰ নাম লিখা।

(e) What is bond yield ?

বণ্ড ইল্ড কি?

3. Answer the following questions in about **150** words each : (**any four**) 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰে প্ৰায় ১৫০টা মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটাৰ)

(a) Why is investment in mutual fund more advantageous than other investment ? Explain.

উমৈহতীয়া পুজিত কৰা বিনিয়োগ আন বিনিয়োগতকৈ কিয় লাভদায়ক হয়? ব্যাখ্যা কৰা।

(b) State the importance of stock market indices for investors.

বিনিয়োগকাৰীৰ বাবে ষ্টক বজাৰ সূচাংকৰ গুৰুত্বতা বৰ্ণনা কৰা।

(c) State the various types of risks associated with investment in a bond.

বণ্ড এখনৰ বিনিয়োগৰ সৈতে জড়িত থকা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ক্ষতিশংকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Distinguish between fundamental analysis and technical analysis.

মৌলিক বিশ্লেষণ আৰু কাৰিকৰী বিশ্লেষণৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(e) "Credit rating is the important tool for lender/investors and borrowers." Explain.

"ক্রেডিট রেটিং ঋণদাতা/বিনিয়োগকাৰী আৰু ঋণগ্ৰহীতাৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ আহিলা।" ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write the objectives of SEBI.

SEBI ৰ উদ্দেশ্যসমূহ লিখা।

4. Answer **any four** questions of the following in about **600** words each :

তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ প্ৰতিটোৰে প্ৰায় ৬০০মান শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ কৰা :

(a) What is commodity trading ? What are the features of commodity trading ? State the advantages of commodity trading.

2+4+4=10

বস্তুগত বাণিজ্য মানে কি? বস্তুগত বাণিজ্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
কি কি? বস্তুগত বাণিজ্যৰ সুবিধাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(b) What is bond? Discuss the various types
of bonds. $2+8=10$

বণ্ড কি? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বণ্ডৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What is Efficient Market Hypothesis?
Discuss the various forms of Efficient
Market Hypothesis. $2+8=10$

কাৰ্যকৰী বজাৰ ধাৰণা মানে কি? কাৰ্যকৰী বজাৰ ধাৰণাৰ
বিভিন্ন গঠন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(d) What is mutual fund? What are the
various types of mutual funds available
for investment? $2+8=10$

উমৈহতীয়া পুজি কি? বিনিয়োগৰ বাবে উপলব্ধ বিভিন্ন
প্ৰকাৰৰ উমৈহতীয়া পুজিসমূহ কি কি?

(e) State different types of grievances of
investors. How investors' grievances are
redressed by SEBI? $5+5=10$

বিনিয়োগকাৰীৰ বিভিন্ন অভিযোগসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

বিনিয়োগকাৰীৰ অভিযোগসমূহ SEBI এ কেনেদৰে
মীমাংসা কৰে?

(f) Briefly discuss about various market participants in the Indian Securities Market. 10

ভাৰতীয় প্ৰতিভূতি বজাৰৰ বিভিন্ন অংশগ্ৰহণকাৰী সমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(g) What are the features of financial derivatives ? Discuss briefly the major participants in financial derivative market. 5+5=10

বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? বিত্তীয় ডিৰাইভেটিভ বজাৰৰ প্ৰধান অংশগ্ৰহণকাৰী সকলৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(h) What is technical analysis ? Explain various assumptions of technical analysis. 2+8=10

কাৰিকৰী বিশ্লেষণ কি? কাৰিকৰী বিশ্লেষণৰ বিভিন্ন ধাৰণাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-H

(Consumer Affairs and Customer Care)

Paper : COM-RE-6086

1. Answer the following questions as directed :

1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the full form of TRAI.

TRAI ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(b) Write the full form of CERC.

CERC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(c) A _____ is an individual or an organisation who consumes goods and services.

(Fill in the gap)

দ্রব্য আৰু সেৱাসমূহ উপভোগ কৰা এজন ব্যক্তি বা এটা সংগঠনক _____ হিচাপে জনা যায়। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) _____ is the main statutory body of power sector in India. (Fill in the gap)

ভাৰতৰ বিদ্যুৎক্ষেত্ৰৰ নিয়ামক প্ৰাধিকৰণৰ নাম হৈছে _____। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(e) The RBI introduced the ombudsman scheme for digital transactions in the year _____. (Fill in the gap)

ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকে _____ চনত ডিজিটেল সেৱাসমূহৰ বাবে লোকপাল ব্যৱস্থা আৰম্ভ কৰে। (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(f) Lok Adalat is the effective and economical system for quick redressal of the public grievances. (True/False)

ৰাজহুৱা অভিযোগ নিষ্পত্তি কৰিবলৈ, ফলপ্ৰসূ আৰু মিতব্যয়ী ব্যৱস্থাটো হৈছে লোক আদালত।

(শুদ্ধ/ অশুদ্ধ)

(g) The Consumer Protection Act, 1986 repealed and replaced the Right to Information Act, 2005. (True/False)

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন ১৯৮৬, তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন ২০০৫ৰ জৰিয়তে বাতিল আৰু বদলি কৰা হয়।

(শুদ্ধ/ অশুদ্ধ)

(h) AGMARK stands for the standard of agricultural commodities. (True/False)

এগমাৰ্ক হ'ল কৃষিভিত্তিক উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ মান নিৰূপক।

(শুদ্ধ/ অশুদ্ধ)

(i) According to the Consumer Protection Act, 2019, which of the following is not a right of consumer ?

(Choose the correct option)

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন, ২০১৯, অনুসৰি তলৰ কোনটো
গ্ৰাহকৰ অধিকাৰ নহয়? (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) Right to safety

সুৰক্ষাৰ অধিকাৰ

(ii) Right to be heard

শুনানিৰ অধিকাৰ

(iii) Right to credit purchase

বাকীত ক্ৰয়ৰ অধিকাৰ

(iv) Right to be informed

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ

(j) The State Commission under the
Consumer Protection Act, 2019 needs
to dispose an appeal within –

(Choose the correct option)

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন, ২০১৯ চনৰ অধীনত ৰাজ্যিক
আয়োগে যিকোনো গোচৰ কিমান দিনৰ ভিতৰত নিষ্পত্তি
কৰিব লাগে — (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) 120 days (১২০ দিনত)

(ii) 75 days (৭৫ দিনত)

(iii) 100 days (১০০ দিনত)

(iv) 90 days (৯০ দিনত)

2. Briefly answer the following : 2×5=10

তলত দিয়াসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Banking Ombudsman ?

বেংকিং লোকপাল মানে কি ?

(b) Define consumer according to the Consumer Protection Act, 2019.

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন, ২০১৯ অনুসৰি গ্ৰাহকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) Write the meaning of wholesale price and retail price.

পাইকাৰী মূল্য আৰু খুচুৰা মূল্য বুলিলে কি বুজা ?

(d) Mention *two* characteristics of the Central Consumer Protection Council.

কেন্দ্ৰীয় উপভোক্তা সুৰক্ষা সমিতিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(e) State *two* functions of consumer organisation.

উপভোক্তা সংগঠনৰ দুটা কাৰ্য্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short answer to **any four** of the following : 5×4=20

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the composition and jurisdiction of National Consumer Dispute Redressal Commission.

ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাহক বিবাদ নিষ্পত্তিকৰণ আয়োগৰ গঠন আৰু বিধিপ্রদত্ত কৰ্তৃত্বসমূহ আলোচনা কৰা।

- (b) Explain the role of Bureau of Indian Standards.

ভাৰতীয় মান ব্যৱস্থাৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) What are the differences between packaging and labelling ?

পেকেজিং আৰু লেবেলিংৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ কি?

- (d) What is National Consumer helpline ? Also state its functions.

ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাহক হেল্পলাইন কি? লগতে ইয়াৰ কাৰ্য্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (e) What are the objectives of Advertisement Standards Council of India ?

ভাৰতীয় বিজ্ঞাপন মানক পৰিষদৰ বিভিন্ন উদ্দেশ্যসমূহ কি?

(f) State the causes of consumer satisfaction and dissatisfaction.

উপভোক্তাৰ সন্তুষ্টি আৰু অসন্তুষ্টিৰ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা।

4. Write long answer to **any four** of the following : 10×4=40

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ বহলাই উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the procedure adopted by District Commission for dispute redressal.

বিবাদ নিষ্পত্তিৰ কাৰণে জিলা আয়োগে গ্ৰহণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Define consumer complain. Explain various factors affecting consumer complaining behaviour.

উপভোক্তাৰ আপত্তি মানে কি? উপভোক্তাৰ আপত্তিজনক ব্যৱহাৰৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Analyse the various provisions of penalties for different kinds of offences under the Consumer Protection Act.

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন অনুসৰি বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ দোষৰ বাবে উপলব্ধ জৰিমনাসমূহৰ বিষয়ে বিশ্লেষণ কৰা।

- (d) Define Banking Ombudsman. Discuss the process for filing complains to Banking Ombudsman for digital transactions.

বেংকিং লোকপালৰ সংজ্ঞা কি? ডিজিটেল লেনদেনৰ বাবে বেংকিং লোকপালত আপত্তি দৰ্শোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা কৰা।

- (e) Define ISO. Discuss the standards and principles of ISO.

ISO ৰ সংজ্ঞা দিয়া। ISO ৰ মান আৰু নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

- (f) Write short notes on :

চমু টোকা লিখা :

(i) IRDA (আই আৰ ডি এ)

(ii) FSSAI (এফ এচ এচ এ আই)

- (g) What is Maximum Retail Price ? What are the merits and demerits of Maximum Retail Price ?

সৰ্বোচ্চ খুচুৰা মূল্য মানে কি? সৰ্বোচ্চ খুচুৰা মূল্যৰ বিভিন্ন সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ কি কি?

(h) Explain the various rights and responsibilities of consumers under the Consumer Protection Act, 2019.

গ্ৰাহক সুৰক্ষা আইন ২০১৯ ৰ অধীনত উপভোক্তাৰ বাবে উপলব্ধ বিভিন্ন অধিকাৰ আৰু তেওঁলোকৰ দায়িত্বসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
